

Program Wychowawczy

Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 32
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
w Radomiu
na rok szkolny 2016 / 2017

*Opracowanie:
Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły*

*„Celem wychowania jest
prowadzenie do pełnego rozwoju
osobistego, do bycia człowiekiem
uczciwym, umiejącym żyć
z innymi i dla innych”*

Art.4 ust.1 Ustawy
o systemie oświaty

Przez wychowanie rozumiemy *oddziaływanie całokształtu specyficznych pedagogicznych bodźców i doświadczeń ogólnospołecznych, grupowych, indywidualnych, profesjonalnych i nieprofesjonalnych, przynoszących względnie trwałe skutki w rozwoju jednostki ludzkiej, w jej sferze fizycznej, umysłowej, kulturowej i duchowej*¹.

Wychowanie dziecka, to proces świadomy, celowy, bardzo złożony i trudny, który polega na planowym wpajaniu dziecku przez rodziców, nauczycieli i wychowawców zasad oraz reguł, którymi ma się ono kierować w swoim życiu i postępowaniu.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym życia dzieci i młodzieży jest rodzina.

To dom rodzinny powinien umiejętnie wprowadzać dziecko w życie społeczne, w świat kultury, wartości moralnych. To rodzice powinni zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa, miłości, troski oraz równowagi emocjonalnej. Również w rodzinie dziecko powinno poznać, czym jest dobro sprawiedliwość i zaufanie do drugiego człowieka, a także powinno nauczyć się poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych.

Będąc nauczycielami - wychowawcami musimy zdawać sobie sprawę z tego, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci posiadają rodzice. Jednak my – nauczyciele, powinniśmy wspierać ich w dziedzinie wychowania. Nie możemy też zapominać, że każdy z nas ucząc w szkole dowolnego przedmiotu, wychowuje swoich podopiecznych – zdając sobie z tego sprawę, czy nie.

Koniecznością jest więc, by systematyczna praca z uczniami i rodzicami we współpracy z różnymi instytucjami oparta była o całościowy program wychowawczy i dydaktyczny, gdyż wychowanie i kształcenie powinno stanowić integralną całość.

W naszej pracy wychowawczej identyfikujemy się również ze stwierdzeniem Piotra Jezierskiego, że *wychowanie jest procesem, który wskutek doskonalenia ma doprowadzić do pełni człowieczeństwa*².

Zdajemy sobie sprawę z tego, że dzisiejsza zreformowana szkoła nie może poprawnie funkcjonować bez zaangażowania się w proces edukacyjny uczniów, rodziców i nauczycieli.

Mamy nadzieję, że w wyniku działania naszego programu wychowawczego i opiekuńczego bardziej zintegrujemy środowisko wewnątrzszkolne oraz zacieśnimy kontakty szkoła-dom, a spójne cele i działania spowodują, że wychowamy naszych uczniów na dobrych Polaków oraz dobrych obywateli regionu i miasta RADOM.

---

¹ Żebrowska M. : Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, PWN, W-wa 1973.

² Jezierski P. : Wychowanie w świetle reformy, "Nowe w Szkole" Nr 4 /98

*SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY OPIERA SIĘ
NA WYTYCZNYCH NASTĘPUJĄCYCH AKTÓW
PRAWNYCH:*

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 54, 70, 72),
- Konwencja Praw Dziecka,
- Europejska Karta Praw Człowieka,
- Ustawa o systemie oświaty,
- Karta Nauczyciela (szczególnie art. 6),
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 18.08.2015r. w *sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,*
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 kwietnia 2013 r. w *sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,*
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,*
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 21 maja 2001 r. w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,*
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej nr 32 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Radomiu,
- Plan nadzoru pedagogicznego Mazowieckiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2015/16 .

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Proponowany program uwzględnia i w pełni wykorzystuje możliwości szkoły, zarówno w zakresie potencjału ludzkiego, jak i bazy. Opiera się na szerokiej współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Przy jego tworzeniu wykorzystano dotychczasowe doświadczenia szkoły w tym zakresie, uwzględniając wszelkie uwagi nauczycieli, uczniów i rodziców oraz wnioski z ewaluacji.

Program formułuje podstawowe wychowawcze zadania szkoły i nauczycieli, ogólne cele działań wychowawczych w szkole podstawowej, czyli sylwetkę absolwenta, sposoby osiągnięcia celów, ogólne hasła i zagadnienia oraz spodziewane osiągnięcia na każdym z etapów realizacji. W części końcowej zawarto uwagi o realizacji oraz sposoby ewaluacji programu.

MISJA SZKOŁY

„NASZ UCZEŃ W BEZPIECZNEJ SZKOLE”

WYCHOWAWCZE ZADANIA SZKOŁY I NAUCZYCIELI

Planowane działania obejmą:

- wspieranie rozwoju dziecka młodszego, w tym uczniów 6 - letnich,
- wzmacnianie bezpieczeństwa w szkole poprzez kontynuowanie odpowiednich działań profilaktycznych i wychowawczych,
- dbałość o sprzyjające rozwojowi i bezpieczeństwu uczniów otoczenie,
- współdziałanie w zakresie wychowania z domem rodzinnym i środowiskiem ucznia,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających wszechstronny rozwój intelektualny, psychiczny, społeczny, zdrowotny, estetyczny, moralny i duchowy,

- rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej oraz wewnętrznej potrzeby poszukiwania prawdy, dobra i piękna,
- uświadomienie uczniom potrzeby ciągłego uczenia się i rozwoju,
- stwarzanie warunków do uczenia się samodzielnego działania, podejmowania decyzji, rozwiązywania konfliktów, odpowiedzialności, współdziałania planowania,
- pomoc w poznaniu i kształtowaniu samego siebie, radzeniu sobie z trudnościami życia codziennego,
- ukazywanie wzorców osobowych godnych naśladowania.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Wizja absolwenta naszej szkoły:

- ma poczucie własnej godności i wartości,
- posiada wiedzę i umiejętności, potrafi zastosować w praktyce, jest kreatywny,
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki, dba o własny rozwój,
- szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe, ma szacunek dla symboli narodowych, zna historię i kulturę Ojczyzny i regionu,
- odróżnia dobro od zła, postępuje w oparciu o uniwersalne wartości np. sprawiedliwość, uczciwość, prawdę,
- rozumie innych i potrafi z nimi współpracować, ceni przyjaźń,
- radzi sobie ze stresem,
- jest otwarty na innych, szczerzy, życzliwy i lojalny,
- jest asertywny,
- jest kulturalny i odpowiedzialny,
- ma poczucie humoru,
- dba o swoje zdrowie i otoczenie.

SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW

Jak to osiągnąć?

- udział w dobrze zorganizowanych i ciekawie prowadzonych zajęciach lekcyjnych oraz zajęciach kół przedmiotowych i zainteresowań – uczeń rozwija wszelkie zainteresowania: przedmiotowe, sportowe, turystyczne, informatyczne, językowe, teatralne, recytatorskie, plastyczne,

- praca w Samorządzie Uczniowskim – uczeń rozwija działalność społeczną, samorządową, a także ma możliwość współdecydowania o pracy szkoły,
- uczestnictwo w wycieczkach – uczeń dobrze pozna swój region i kraj, jego historię, tradycje, kulturę, język, najciekawsze miejsca, nauczy się wędrować i obcować z przyrodą,
- organizacja i udział w imprezach, uroczystościach szkolnych, konkursach i zawodach – uczeń nauczy się wytrwałości, dokładności, obowiązkowości, odpowiedzialności, inicjatywy, uwierzy w siebie i pozna swoją wartość,
- uczestnictwo w warsztatach dotyczących przeciwdziałania przemocy, pierwszej pomocy przedmedycznej, integracyjnych, antystresowych, komunikowania, asertywności itp. – uczeń pozna sposoby radzenia sobie z trudnościami,
- uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi formami pracy.

REALIZACJA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

DYREKCJA

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwia udział w kursach pedagogicznych,
- inspiruje nauczycieli i uczniów do twórczych poszukiwań.

NAUCZYCIELE

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek, wyjść itp.,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci,
- współpracują z kuratorami sądowymi czuwającymi nad programem resocjalizacji uczniów trudnych (w przypadku zgłoszenia przez kuratora takiej potrzeby).

WYCHOWAWCY KLAS

- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- kształtują właściwe relacje między uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności człowieka,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- kształtują umiejętność pracy w zespole, uczą demokratycznego podejmowania decyzji, elastyczności w zachowaniu,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również nieakceptowanych,
- wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- prowadzą w różnych formach szkolenia rodziców.

RODZICE

- odpowiadają za wychowanie swoich dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia,
- dbają o prawidłową komunikację interpersonalną między interesariuszami szkoły (rodzic – uczeń – nauczyciel – dyrektor),
- poznają zadania i zamierzenia dydaktyczno – wychowawcze w danej klasie i w szkole,
- dbają o właściwą formę spędzania wolnego czasu przez uczniów, proponują im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.

RADA RODZICÓW

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku,

- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań szkoły,
- współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego i intelektualnego na terenie szkoły i w środowisku lokalnym,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- inicjuje działania dotyczące życia uczniów,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- wyraża za pośrednictwem swoich opiekunów opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.

Harmonogram Działań Wychowawczych i Opiekuńczych

Cele	Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Mój dom, moja rodzina			
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwego stosunku do wszystkich członków rodziny. Umacnianie naturalnych więzi uczuciowych w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności pielęgnowania i kultywowania tradycji rodzinnych. • Uświadomienie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie, grupie społecznej i okazywanie szacunku ludziom starszym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Imprezy, uroczystości okolicznościowe z udziałem członków rodzin uczniów. • Organizacja imprez: <ul style="list-style-type: none"> - Dzień Babci, - Dzień Dziadka, - Dzień Matki, - Dzień Ojca, - Festyn Rodzinny • Pogadanki. • Wystawy prac plastycznych, fotograficznych. • Wykonywanie upominków. • Działania związane z promocją szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie zainteresowania pracą ludzi. Kształtowanie przekonania, że każda praca jest godna szacunku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zawodów naszych rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie za pomocą ciekawych form plastycznych, pracy, jaką wykonują rodzice. • Pogadanki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy klas 0 -III
<ul style="list-style-type: none"> • Dostrzeganie piękna tradycji świątecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultywowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie kartek świątecznych, stroików i szopek. • Klasowe spotkania świąteczne • Jasełka, przedstawienia okolicznościowe. • Warsztaty świąteczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • SU • Katecheci

Moja szkoła, moja klasa

<ul style="list-style-type: none"> Organizacja zespołu klasowego. 	<ul style="list-style-type: none"> Integracja zespołu klasowego. 	<ul style="list-style-type: none"> Gry i zabawy integracyjne. Wycieczki integracyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy (w szczególności klas 0-III)
<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje i funkcjonowanie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, regionalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Angażowanie w życie szkoły oraz pomoc przy organizacji imprez szkolnych i klasowych. Imprezy szkolne i klasowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Według harmonogramu imprez szkolnych i klasowych.
<ul style="list-style-type: none"> Budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> Umiejętność nawiązywania pozytywnych kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi. Kształtowanie postaw społecznych i doświadczeń we współżyciu oraz współdziałaniu w grupie rówieśniczej. Dostarczenie wiedzy dotyczącej budowania wizerunku człowieka godnego zaufania. Przekazanie wiedzy na temat emocji i typów zachowań oraz ich wpływ na stosunki międzyludzkie. Przeciwdziałanie dyskryminacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy nauczyciela z uczniem, praca typu organizacyjnego, zajęcia kulturalne i rozrywkowe. Organizacja wycieczek, gry i zabawy integracyjne, uroczystości klasowe i szkolne. Prace grupowe, dyskusje, burza mózgów, prace plastyczne, zajęcia warsztatowe, drama. Wprowadzenie w życie Programu Adaptacyjnego dla uczniów klas zerowych i pierwszych. 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie umiejętności współżycia w społeczności klasowej i szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Integrowanie działań szkolnej społeczności – w tym zespołów klasowych. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia. Tworzenie zasad i reguł życia klasowego i szkolnego. Ustalenie praw i obowiązków panujących w klasie. Kształtowanie empatii w stosunkach 	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia na temat praw i obowiązków ucznia, organizacja dyżurów klasowych, wybory do samorządu klasowego. Opracowanie regulaminu klasowego. Przestrzeganie <i>Systemem Nagród i Konsekwencji</i>. Organizowanie rówieśniczych grup wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy Nauczyciele Pedagog

	międzyludzkich.		
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie samorządności uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie z demokratycznymi procedurami wyborów samorządowych. Udział uczniów w życiu społeczności szkolnej. Rozwijanie samodzielności i samorządności uczniów poprzez wyrabianie poczucia odpowiedzialności za podjęte zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania społeczności klasowej i szkolnej. Wybór samorządu klasowego i szkolnego. Wykonywanie gazetek ściennych i szkolnych. Podejmowanie inicjatyw uczniowskich w ramach Samorządu Uczniowskiego i Wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> Opiekun SU SU Wychowawcy Opiekun Wolontariatu
Ja i inni			
<ul style="list-style-type: none"> Postrzeganie siebie i porozumiewanie z rówieśnikami. 	<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie umiejętności samooceny. Określanie mocnych i słabych stron charakteru. Kształtowanie poszanowania zdania innych. Nauka odpowiedniego zachowania, zgodnego z zasadami savoir vivre'u. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą i kulturę języka. Nauka odpowiedniego zachowania w środkach komunikacji publicznej i instytucjach użyteczności publicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Autoprezentacja prac, samoocena w czasie zajęć. Zajęcia omawiające zasady savoir vivre'u. Stosowanie zwrotów grzecznościowych, praca w grupach, wspólne rozwiązywanie konfliktów, pogadanki. Wycieczki tematyczne do miejsc użyteczności publicznej, instytucji kulturalnych itp. 	<ul style="list-style-type: none"> Wychowawcy Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> Kształtowanie postawy empatii, tolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> Wpajanie zasad komunikacji interpersonalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Praca grupowa. Udział w przedstawieniach 	<ul style="list-style-type: none"> Nauczyciele Pedagog

i akceptacji dla innych.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie. • Kształtowanie umiejętności określania własnych potrzeb i respektowania potrzeb innych ludzi. • Kształtowanie poczucia tolerancji dla osób o innych poglądach, innej religii, niepełnosprawnych, innej rasy. • Działalność szkolnego koła wolontariatu. • Uświadomienie miejsca w życiu: miłości, przyjaźni, szacunku, tolerancji. • Dostarczenie wiedzy na temat praw i obowiązków człowieka, dziecka, ucznia. • Zapoznanie z pojęciami: empatia, tolerancja, prawo, obowiązek, norma, godność, nietykalność. 	i inscenizacjach. <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dotyczące komunikacji interpersonalnej. • Filmy edukacyjne. • Gry i zabawy psychologiczne. • Pogadanki, dyskusje, warsztaty, drama. • Gazetki tematyczne. • Proponowanie pozycji z literatury o określonej tematyce. • Zajęcia na temat praw dziecka. • Wyznaczanie liderów pomagających uczniom słabszym. • Zajęcia kształtujące empatię. • Udział w akcjach charytatywnych na rzecz osób potrzebujących, domów pomocy społecznej i innych organizacji. • Udział uczniów w „Dniach godności”. • Spotkanie rodziców i nauczycieli z terapeutą uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele świetlicy • Terapeuta uzależnień
Nauka i ja			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do systematyczności i obowiązkowości. • Nauczanie samodzielnego korzystania z biblioteki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w konkursach. • Nagradzanie uczniów wykazujących się systematyczną pracą i obowiązkowością. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Nauczyciele biblioteki

	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie umiejętności samodzielnego korzystania z biblioteki, pomocy dydaktycznych, Internetu (jako źródła wiedzy). • Nauka bezpiecznego korzystania z Internetu. • Kształcenie umiejętności racjonalnego korzystania z przekazu medialnego. • Uczenie posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi. • Samokształcenie i docieranie do informacji. • Doskonalenie technik uczenia się i przyswajania wiedzy. Trening umiejętności codziennych w klasach 0 – I. • Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bieżąca praca z uczniem. • Zajęcia w bibliotece szkolnej. • Promowanie czytelnictwa. • Konkurs czytelniczy. • Lekcje biblioteczne. • Zajęcia z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych. • Prace grupowe, prezentacje, referaty, streszczenia. • Wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych. • Scenki symulujące codzienne sytuacje domowe, dramy. • Prowadzenie gazetki szkolnej „Dyzio Reporter”. • Realizacja innowacji „Mali programiści” i „Młodzi programiści” 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca z uczniem uzdolnionym poprzez dobór odpowiednich metod i form rozwijających zainteresowania uczniów. • Rozwijanie umiejętności i zainteresowań. • Motywowanie do nauki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne konsultacje z nauczycielami. • Zajęcia pozalekcyjne. • Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. • Nagrody, wyróżnienia, pochwała wychowawcy, pochwała dyrektora, przyznawanie stypendiów naukowych. • Promowanie sukcesów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele przedmiotów • Wychowawcy • Dyrekcja

<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc uczniom ze specjalnymi potrzebami w nauce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrównywanie deficytów w nauce. • Organizowanie bezinteresownej pomocy koleżeńskiej w nauce. • Otoczenie indywidualną opieką uczniów z problemami w nauce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. • Terapia pedagogiczna i logopedyczna, zajęcia wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne, udział wolontariuszy w odrabianiu lekcji. • Bieżąca praca z uczniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Niwelowanie wad postawy poprzez włączenie do zespołów korekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie dzieci z wadami postawy do zespołów korekcyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia gimnastyki korekcyjnej. • Zajęcia na basenie. • Bieżąca praca z uczniem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciel gimnastyki korekcyjnej. • Pielęgniarka
<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwienie dzieci na bezpieczeństwo podczas nauki i zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwej postawy ciała w czasie pracy i zabawy. • Zapoznanie z regulaminami dotyczącymi bezpieczeństwa podczas nauki i zabawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa z dziećmi na temat bezpiecznych zabaw na terenie szkoły i poza nią. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele
<p>Świat jest piękny, bogaty i różnorodny</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Życie w najbliższym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki, gazetki tematyczne. • Zajęcia dotyczące poznania miasta i regionu. • Konkurs „Radom – moje miasto” • Udział w akcjach organizowanych przez CAL. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Wyrabianie u uczniów wrażliwości na piękno 	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do dbałości o estetykę i czystość otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie akcji ekologicznych „Sprzątanie Świata”, „Dzień 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele

<p>naszej ojczyzny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznajemy świat – wspomnienia z wakacji. • Krajobraz i przyroda naszego regionu. 	<p>Ziemi”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkursy o tematyce ekologicznej, inscenizacje, pogadanki. • Zaprezentowanie pocztówek z najciekawszych zakątków Polski na wakacyjnej mapie Polski. • Wycieczki autokarowe, „Zielone Szkoły” – prezentacja najciekawszych zakątków naszego regionu. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat sposobów przeciwdziałania degradacji środowiska. • Kształtowanie wrażliwości na zagrożenia środowiska i los istot żywych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, wystawy, gazetki, konkursy o tematyce ekologicznej. • Udział w akcjach społecznych na rzecz środowiska, zwierząt. • Realizacja innowacji przyrodniczo – ekologicznej „Zostań przyjacielem przyrody”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie kultury innych narodów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności językowych. • Wzbogacanie wiedzy na temat innych krajów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z innymi szkołami w ramach e-Twinning. • Organizacja Dnia Języków Obcych. • Umieszczanie materiałów informacyjnych na tablicy ściennej. • Organizacja Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy „Mistrz Języka Angielskiego”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele języka angielskiego • Dyrekcja

Jestem odbiorcą i twórcą kultury

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań filmem, sztuką teatralną, operą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w życiu kulturalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w konkursach plastycznych, recytatorskich i przedstawieniach teatralnych oraz koncertach muzycznych. • Angażowanie dużej grupy uczniów do organizacji imprez szkolnych i klasowych. • Organizowanie wyjść do kina, teatru, muzeum. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do uczestniczenia w konkursach artystycznych i innych organizowanych w szkole i poza nią. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w konkursach plastycznych, recytatorskich oraz przedstawieniach teatralnych i koncertach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja uczniów przez prezentację osiągnięć: <i>Galeria prac</i> • Udział uczniów w koncertach Radomskiej Orkiestry Kameralnej. • Wspólne przygotowanie dekoracji i scenografii na różnego rodzaju imprezy szkolne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja • Wychowawcy • Nauczyciele
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań czytelniczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z harmonogramem pracy biblioteki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z harmonogramem pracy biblioteki szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Nauczyciele biblioteki

Żyję bezpiecznie i zdrowo

<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych. • Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie opieki służb medycznych nad rozwojem fizycznym dziecka. • Kształtowanie właściwych nawyków 	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie uczniów na zajęcia gimnastyki korekcyjnej. • Fluoryzacja zębów, właściwe szczotkowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgniarka • Koordynator do spraw zdrowotnych • Nauczyciele
---	---	---	---

<p>budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.</p>	<p>zdrowotnych i higienicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja zdrowego stylu życia. • Uświadomienie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniami (np. alkoholem, papierosami, narkotykami, dopalaczami). • Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gazetki tematyczne, pogadanki, filmy edukacyjne. • Akcja „<i>Owoce w szkole</i>”, „<i>Szklanka mleka</i>”. • Udostępnienie wody pitnej. • Sprzedaż zdrowej żywności na terenie szkoły. • Innowacja zdrowotna. • Promowanie zdrowego odżywiania • Udział w zawodach sportowych. • Bieżąca praca z uczniem. • Umieszczenie materiałów informacyjnych na stronie internetowej szkoły. • Korzystanie z materiałów ze strony internetowej www.ORE.EDU.pl udostępnianych na stronie internetowej szkoły. 	<p>wychowania fizycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Zespół Wych.-prof.
<ul style="list-style-type: none"> • Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo na terenie szkoły i poza nią. • Monitoring w szkole. • Kształtowanie umiejętności i nawyku rozpoznawania znaków drogowych na drogach publicznych. • Realizacja zagadnień wychowania komunikacyjnego w celu przygotowania uczniów do konkursów z zakresu BRD. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia, lekcje i wycieczki poświęcone bezpieczeństwu na drogach i terenie obiektu szkolnego. • Spotkanie z funkcjonariuszem Policji. • Organizacja szkolenia i egzaminu na kartę rowerową. • Gazetki, foldery, filmy edukacyjne. • Ćwiczenia ewakuacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy (w szczególności klas 0-III) • Nauczyciel zajęć technicznych • Zespół do spraw BRD • Dyrekcja

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie informacji na temat form pomocy i instytucji jej udzielających w sytuacjach kryzysowych – numery telefonów alarmowych. • Uwrażliwienie na bezpieczne formy spędzania czasu wolnego. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów. • Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli. • Realizacja założeń programu „Bezpieczna Plus”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja szkoły
Jestem patriotą			
<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy patriotycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrowanie społeczności uczniowskiej poprzez organizowanie obchodów świąt narodowych i innych uroczystości. • Troska o Miejsca Pamięci Narodowej. • Kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz więzi z krajem ojczystym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o Miejsca Pamięci Narodowej. • Wycieczki tematyczne, historyczne, pogadanki, prace grupowe, referaty. • Uroczystości klasowe i szkolne, obchody świąt państwowych, zapoznanie z symbolami narodowymi i szkolnymi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Dyrekcja

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie i kultywowanie tradycji szkoły. • Zapoznanie z historią kraju i regionu, uświadomienie wartości z nimi związanych. • Wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych. Zapoznanie z dziedzictwem polskiej kultury. 	<p>legendami, historią kraju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie Dnia Patrona Szkoły. • Egzekwowanie zakładania stroju galowego przez uczniów w dni świąt państwowych i szkolnych. 	
<h3>Moi rodzice i opiekunowie</h3>			
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca szkoły z rodzicami i opiekunami uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaangażowanie rodziców w prace na rzecz szkoły. • Udział członków rodziny w uroczystościach szkolnych i klasowych. • Współpraca rodziców ze szkołą w celu zaangażowania ich w proces dydaktyczno – wychowawczy. • Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły w formach: papierowej i elektronicznej. • Współdziałanie szkoły i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. • Zapewnienie pomocy rodzicom w zakresie opieki nad dzieckiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Imprezy okolicznościowe w klasie i szkole. • Sponsorowanie różnych materiałów przez rodziców na rzecz klasy. • Współdziałanie rodziców w organizacji klasowych i szkolnych imprez. • Pomoc w organizacji wycieczek klasowych. • Udział w zajęciach otwartych. • Włączanie się rodziców do terapeutycznej pomocy dzieciom. • Konsultacje rodziców z nauczycielami. • Dostęp do dziennika elektronicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog • Dyrekcja • Rodzice • Wychowawcy • Nauczyciele

		<ul style="list-style-type: none"> • Proponowanie rodzicom udziału w warsztatach i szkoleniach prowadzonych przez specjalistów, np.: terapeutę uzależnień. • Udzielanie informacji o dziecku w celu zorganizowania pomocy psychologiczno – pedagogicznej. • Polecanie rodzicom fachowej literatury. • Informowanie rodziców o możliwości korzystania z usług poradni psychologiczno – pedagogicznej bez pośrednictwa szkoły. • Kierowanie przez szkołę uczniów do poradni. • Informowanie organów prawnych (policja, sąd rodzinny) o sytuacji dziecka. • Zwolnienie z opłaty ubezpieczeniowej. • Wyprawka dla ucznia, bezpłatny podręcznik dla kl. I, II, III, IV, V. • Dofinansowanie żywienia. • Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. • Proponowanie rodzicom udziału w zajęciach „Szkoła dla rodziców” w PPP. • Włączenie rodziców do współpracy 	
--	--	--	--

		z zagranicą w ramach e-Twinning.	
--	--	----------------------------------	--

Opracowując *Program Wychowawczy Szkoły* na bieżący rok szkolny 2016/2017 uwzględniono wnioski wynikające z wewnętrznej ewaluacji *Programu Wychowawczego Szkoły na rok 2015/2016*.

EWALUACJA

Ewaluacji poddane zostaną zagadnienia z *Programu Wychowawczego na rok 2016/2017* dotyczące sfery: „*Jestem patriotą*”.

Narzędzia badawcze:

- Ankiety dla uczniów.
- Ankieta dla nauczycieli.
- Analiza dokumentów.

Wnioski z ewaluacji posłużą do zaplanowania działań wychowawczo – opiekuńczych w kolejnym roku pracy, mających na celu podniesienie poziomu pracy szkoły.

